

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska

Olsztyn, wrzesień 2015

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Nauka bez radykalizmu	2
2. Bałtyk: limity połowów na 2016 r.	2
3. Luka w VAT	3
4. Inwestycje: jak rozstrzygać spory?	4
5. Obywatelstwo UE – konsultacje	5
6. Pomoc dla 12 milionów	6
7. Współpraca przez granice	7
8. Nieformalny szczyt szefów państw i rządów (23 września 2015) – Oświadczenie	7
II. Z BIURA W BRUKSELI	10
9. Europejski Tydzień Regionów i Miast 2015	10
10. Laureaci konkursu „A co Ty wiesz o Unii Europejskiej?” w Brukseli	10
III. WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ	11
11. Dzień bez samochodu w Brukseli	11
12. Polityka społeczna Unii Europejskiej – wizyta studyjna	11
IV. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	14

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Nauka bez radykalizmu

Komisja Europejska i państwa członkowskie apelują o zacieśnienie współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia do 2020 r., w szczególności o propagowanie idei włączenia społecznego w europejskich szkołach.

Komisja zaproponowała zacieśnienie współpracy na szczeblu europejskim w dziedzinie kształcenia i szkolenia do 2020 r. Komisja i państwa członkowskie opublikowały projekt wspólnego sprawozdania, w którym apelują o to, by europejskie systemy kształcenia i szkolenia bardziej sprzyjały włączeniu społecznemu, w ramach szerszej zakrojonych starań w kierunku przeciwdziałania radykalizacji postaw po atakach w Paryżu i Kopenhadze w 2015 r.

Komisja i państwa członkowskie proponują, by w polityce położono większy nacisk na skuteczniejsze rozwiązywanie najbardziej palących problemów, z którymi zmagają się nasze społeczeństwo. W sprawozdaniu wyznaczono sześć nowych priorytetów, m.in. podniesienie umiejętności oraz poprawę szans na zatrudnienie, a także sprzyjanie tworzeniu otwartych, innowacyjnych i cyfrowych środowisk edukacyjnych oraz pielęgnowanie podstawowych wartości: równości, niedyskryminacji i aktywnego obywatelstwa.

Rada ma przyjąć sprawozdanie pod koniec tego roku. W sprawozdaniu zaproponowano również ustalenie nowych priorytetów na pięć lat, zastępując tym samym poprzednie trzyletnie cykle tak, aby umożliwić długoterminowe oddziaływanie. Komisja zaproponowała sześć nowych priorytetów:

- odpowiednie i wysokiej jakości umiejętności i kompetencje, z naciskiem na wyniki, sprzyjające zdolności do zatrudnienia, innowacji i aktywnemu obywatelstwu;
- edukacja integracyjna, równość, niedyskryminacja i propagowanie kompetencji obywatelskich;
- otwarte i innowacyjne kształcenie i szkolenie, m.in. poprzez pełne wykorzystanie zdobyczy epoki cyfrowej;
- silne wsparcie dla nauczycieli;
- przejrzystość oraz uznawanie umiejętności i kwalifikacji w celu wspierania mobilności edukacyjnej i zawodowej
- trwałe inwestycje, wyniki i efektywność systemów kształcenia i szkolenia.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/polska/news/150901_szkola_pl.htm

2. Bałtyk: limity połowów na 2016 r.

W przyszłym roku siedem z dziesięciu podstawowych stad ryb w Bałtyku zostanie objętych limitami połowów. To najszerszy jak do tej pory zakres limitowania. W stosunku do obecnego roku całkowity dopuszczalny połów wszystkich stad - z wyjątkiem lososia - ma zostać zmniejszony o około 15 proc. Całkowite dopuszczalne połowy są potem dzielone na

tzw. kwoty połowowe. Zarządzają nimi państwa członkowskie, które rozdzielają swoje kwoty krajowe pomiędzy statki rybackie.

Komisja Europejska przedstawiła wniosek dotyczący uprawnień do połowów w Morzu Bałtyckim na rok 2016. Jest to projekt rozporządzenia, które określi całkowity dopuszczalny połów (TAC, ang. *total allowable catch*), dając unijnym rybakom uprawnienia do połowów z dziesięciu głównych stad ryb eksploatowanych komercyjnie w Bałtyku. Aktualne dane opracowane przez Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) oraz Międzynarodową Radę Badań Morza (ICES) pozwalają Komisji na ograniczenie połowów do zrównoważonego poziomu, wymagając przestrzegania maksymalnych podtrzymywalnych połowów (tzw. MSY, z ang. *maximum sustainable yield*) w odniesieniu do największej jak do tej pory liczby stad: aż siedem spośród dziesięciu będzie chronione przed nadmierną eksploatacją. Unia przewiduje, że najpóźniej do roku 2020 limity obejmą wszystkie pozostałe stada.

Według wniosku całkowity dopuszczalny połów na rok 2016 ze wszystkich stad z wyjątkiem łososia ma zostać zmniejszony o około 15 proc. w stosunku do tegorocznego limitu. Łączny dopuszczalny połów wyniósłby 565 692 ton. Połów łososia, mierzony w sztukach zamiast ton, mógłby wzrosnąć o 6 proc., osiągając pułap 115 874 szt.

Komisja proponuje zwiększenie limitów połowowych w odniesieniu do stad śledzia bałtyckiego w obszarze zachodnim i centralnym, a także do łososia i gładzicy w basenie głównym. Ograniczenia uprawnień do połowów pozostałych stad ryb w Morzu Bałtyckim stanowią odzwierciedlenie naturalnych fluktuacji w zakresie MSY lub są związane z postępami wiedzy na temat stanu tych stad w świetle ostatniego przeglądu danych.

Wniosek Komisji zostanie poddany dyskusji na forum Rady w kontekście przyjęcia rozporządzenia na szczycie w październiku br. Przyjęte ograniczenia wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/polska/news/150902_baltyk_pl.htm

3. Luka w VAT

Według najnowszych danych opublikowanych przez Komisję Europejską, w państwach członkowskich nie nastąpiła poprawa w kwestii poboru dochodów z podatku VAT. Z danych z 2013 r. wynika, że całkowita różnica między oczekiwaną a faktycznie osiągniętą wartością dochodów z VAT (tzw. "luka w VAT") nie zmniejszyła się w stosunku do 2012 r. Podczas gdy w 15 państwach członkowskich, m. in. na Łotwie, Malcie i Słowacji zauważono poprawę, w 11 państwach członkowskich takich jak Estonia i Polska nastąpiło pogorszenie.

Z raportu wynika, że łączna kwota strat wynikających z luki VAT-owskiej może wynosić nawet 168 mld euro. Odpowiada to 15,2% utraty przychodów wynikającej z oszustw i uchylania się od opodatkowania, unikania podatków, bankructwa, niewypłacalności oraz błędów rachunkowych w 26 krajach członkowskich. Podobnie jak w poprzednich raportach, nie było

możliwe włączenie szacunków dla Chorwacji i na Cyprze, ze względu na niekompletne statystyki krajowe w tych państwach.

Tak jak szczegółowe dane dotyczące różnicy między kwotą należnego podatku VAT, a kwotą faktycznie zebraną w państwach członkowskich w 2013 roku, najnowsze badania nt. luki VAT-owskiej umożliwiają ocenę skuteczności poboru VAT i stopnia przestrzegania przepisów. Główne trendy w poborze VAT są również zaprezentowane w odniesieniu do wpływu klimatu gospodarczego i decyzji politycznych na przychody z VAT.

W 2013 r. szacowana luka w VAT w państwach członkowskich wahała się od 4 proc. w Finlandii, Holandii i Szwecji do 41 proc. w Rumunii.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/polska/news/150904_vat_pl.htm

4. Inwestycje: jak rozstrzygać spory?

Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący nowego i przejrzystego systemu rozstrzygania sporów między inwestorami i państwami – trybunału inwestycyjnego. Ma on zastąpić obowiązujący mechanizm rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem (ISDS) we wszystkich toczących się i przyszłych negocjacjach inwestycyjnych UE, w tym rozmowach między UE a USA w sprawie Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji (TTIP).

Wniosek dotyczący trybunału inwestycyjnego opracowano w oparciu o istotny wkład ze strony Parlamentu Europejskiego, państw członkowskich, parlamentów krajowych i zainteresowanych stron, w ramach konsultacji publicznych przeprowadzonych w sprawie ISDS. Ma on na celu zapewnienie wszystkim podmiotom pełnego zaufania do systemu, który zawiera wszystkie kluczowe elementy sądownictwa krajowego i międzynarodowego, zachowuje prawo rządów do wprowadzania regulacji oraz zapewnia przejrzystość i odpowiedzialność za podejmowane działania.

Główne elementy reformy

Wniosek dotyczący nowego systemu obejmuje następujące zmiany:

- ustanowienie przez organy publiczne trybunału inwestycyjnego składającego się z trybunału pierwszej instancji oraz trybunału odwoławczego;
- orzeczenia wydawaliby mianowani przez organy publiczne sędziowie posiadający wysokie kwalifikacje, porównywalne do tych wymaganych od członków stałych trybunałów międzynarodowych, takich jak Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości i Organ Apelacyjny WTO;
- nowy trybunał apelacyjny działałby na podobnych zasadach jak Organ Apelacyjny WTO;
- możliwość wniesienia przez inwestora skargi do trybunału podlegałaby ściśle określonym warunkom i byłaby ograniczona do takich przypadków jak ukierunkowana

dyskryminacja ze względu na płeć, rasę, religię lub narodowość, wyłączenie bez odszkodowania lub odmowa ochrony prawnej;

- prawo rządów do wprowadzania regulacji byłoby zapisane i zagwarantowane w postanowieniach umów handlowych i inwestycyjnych.

Podejście to opiera się na istniejących już w UE rozwiązaniach, które zapewniają:

- przejrzystość postępowania, udostępnienie przewodu sądowego wraz z komentarzami on-line, a także prawo do interweniowania przez strony, których interesów spór dotyczy;
- brak możliwości wyboru sądu ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy;
- szybkie oddalenie błahych roszczeń;
- utrzymanie wyraźnego rozróżnienia między prawem międzynarodowym a prawem krajowym;
- wyeliminowanie wielokrotnych i równoległych postępowań.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/polska/news/150916_ttip_court_system_pl.htm

5. Obywatelstwo UE – konsultacje

Z jakimi codziennymi problemami stykają się obywatele UE ucząc się, pracując czy podróżując po Europie? Jak usunąć te przeszkody i cieszyć się w pełni z praw obywatelskich UE? Komisja Europejska zaprasza do udziału w konsultacjach społecznych na temat wspólnych wartości, praw i demokratycznego uczestnictwa. Opinie można przesyłać do 7 grudnia br.

Obywatelom Unii Europejskiej przysługuje szereg istotnych praw np. do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium UE. Mamy również prawo głosu i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach samorządowych w dowolnym kraju UE, na takich samych warunkach jak obywatele tego kraju. Przysługuje nam również prawo do nie bycia dyskryminowanym ze względu na narodowość.

Obywatelom UE przysługują też inne prawa, w tym:

- prawo do skontaktowania się z dowolną instytucją UE i otrzymania odpowiedzi w jednym z języków urzędowych UE;
- prawo do dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej i Rady pod pewnymi warunkami;
- prawo do równego dostępu do służby cywilnej UE.

Na mocy Traktatu z Lizbony obywatele europejscy zyskali nową możliwość brania udziału w życiu społecznym dzięki inicjatywie obywatelskiej. Wykorzystując ten mechanizm, milion obywateli pochodzących ze znaczącej części krajów UE może bezpośrednio wezwać Komisję Europejską, aby przedstawiła w ramach swoich uprawnień interesującą ich inicjatywę.

Komisja Europejska podejmuje działania w celu ochrony i wzmocnienia tych praw. W 2013 r. opublikowała sprawozdanie na temat obywatelstwa UE, w którym wymieniła 12 działań, które mają na celu pomóc obywatelom w korzystaniu z przysługujących im w UE praw w sześciu kluczowych dziedzinach:

- usuwanie przeszkód dla pracowników, studentów i stażystów w UE;
- zmniejszenie formalności administracyjnych w państwach członkowskich;
- ochrona słabszych członków społeczeństwa;
- zniesienie przeszkód podczas dokonywania zakupów w UE;
- zapewnienie ukierunkowanych i dostępnych informacji na temat unijnych praw;
- zwiększenie uczestnictwa w demokratycznym życiu UE;

Rozpoczęte 14 września konsultacje dają wszystkim obywatelom UE możliwość wyrażenia swojej opinii i podzielenia się doświadczeniami na tematy związane z przysługującymi obywatelom UE prawami, a także na temat tego, co jeszcze Komisja Europejska mogłaby zrobić, aby ułatwić korzystanie z tych praw.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/polska/news/150915_obywatelstwo_pl.htm

6. Pomoc dla 12 milionów

Komisja Europejska proponuje nowe podejście do osób długotrwale bezrobotnych. Obecnie to grupa aż 12 milionów ludzi w całej Europie. KE proponuje m.in. indywidualną i szczegółową ocenę wskazującą na potrzeby oraz możliwości każdej osoby pozostającej bez pracy dłużej niż 18 miesięcy, a także umowę o integracji zawodowej, która będzie zawierać plan powrotu na rynek pracy.

Komisja Europejska przedstawiła wytyczne skierowane do państw członkowskich, mając na celu zapewnienie lepszej pomocy osobom długotrwale bezrobotnym w powrocie do pracy. Po odnowieniu *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych* w maju jest to kolejna konkretna inicjatywa w ramach szerszej agendy gospodarczej i społecznej Komisji pod przewodnictwem Jean-Claude'a Junckera, która zamierza wspierać tworzenie miejsc pracy, ożywienie gospodarcze i sprawiedliwość społeczną w Europie.

Wniosek zawiera przegląd usług oferowanych osobom długotrwale bezrobotnym jako pomoc w powrocie na rynek pracy oraz propozycje konkretnych działań służących usprawnieniu tych usług. Przy jego opracowaniu posłużono się przykładami najlepszych praktyk z państw członkowskich.

Proponuje się trzy zasadnicze kroki:

- zachęcanie do rejestracji osób długotrwale bezrobotnych w służbach zatrudnienia;

- zapewnienie każdej zarejestrowanej osobie długotrwale bezrobotnej indywidualnej szczegółowej oceny wskazującej jej potrzeby i możliwości – najpóźniej do 18 miesiąca bezrobocia;
- zaproponowanie umowy o integracji zawodowej wszystkim zarejestrowanym długotrwale bezrobotnym osobom – najpóźniej do 18 miesiąca bezrobocia.

Państwa członkowskie będą mogły wdrożyć te zalecenia przy wsparciu z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/polska/news/150917_bezrobocie_pl.htm

7. Współpraca przez granice

Komisja Europejska rozpoczęła konsultacje społeczne w sprawie utrzymujących się przeszkód we współpracy transgranicznej. W latach 2014-2020 regiony otrzymają z funduszy polityki spójności ponad 10 mld euro na cele rozwoju współpracy transgranicznej. Internetowe konsultacje potrwać do 21 grudnia i obejmą regiony położone przy granicach wewnętrznych UE.

Istnieje nadal wiele granic prawnych i administracyjnych, które utrudniają działalność transgraniczną. Duży potencjał gospodarczy naszych regionów przygranicznych pozostaje w rezultacie niewykorzystany. Dzięki tym konsultacjom Komisja będzie mogła wysłuchać opinii 185 mln obywateli UE mieszkających w regionach przygranicznych w sprawie przeszkód, jakie napotykają w codziennym życiu, i poznać proponowane przez nich rozwiązania.

W celu wsparcia tej inicjatywy komisarz ds. polityki regionalnej Corina Crețu poleciła członkom kierownictwa wyższego szczebla z podlegającej jej Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, aby uczestniczyli w gromadzeniu informacji i propagowali w terenie korzyści płynące z programów INTERREG. Do połowy października funkcjonariusze Komisji odwiedzą jedenaście obszarów przygranicznych w całej Europie, aby spotkać się z obywatelami i ich przedstawicielami oraz zapoznać się z najlepszymi praktykami.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/polska/news/150921_interreg_pl.htm

8. Nieformalny szczyt szefów państw i rządów (23 września 2015) – Oświadczenie

Spotkaliśmy się dzisiaj, by zająć się bezprecedensowym kryzysem migracyjnym i uchodźczym, przed którym stoimy. Podjęliśmy decyzje w sprawie kilku najbardziej palących kwestii oraz przeprowadziliśmy szczegółową dyskusję na temat sposobów wypracowania długoterminowych trwałych rozwiązań. Wszyscy zgodziliśmy się, że nie istnieją łatwe rozwiązania oraz że stojącemu przed nami wyzwaniu możemy sprostać tylko działając wspólnie, w duchu solidarności i odpowiedzialności. Tymczasem musimy utrzymywać, stosować i wdrażać nasze obowiązujące przepisy, łącznie z rozporządzeniem dublińskim oraz dorobkiem Schengen.

Zwracamy się do instytucji UE i naszych rządów, by szybko prowadziły prace nad działaniami priorytetowymi zaproponowanymi przez Komisję. Oczekujemy decyzji operacyjnych w sprawie najpilniejszych kwestii przed październikowym posiedzeniem Rady Europejskiej, zgodnie z poniższymi wytycznymi:

- należy odpowiedzieć na pilne potrzeby uchodźców w regionie poprzez udzielenie dodatkowego wsparcia w wysokości co najmniej 1 mld EUR na rzecz Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Światowego Programu Żywnościowego i innych agencji;
- należy wspierać Liban, Jordanię, Turcję i inne kraje w radzeniu sobie z syryjskim kryzysem uchodźczym, również poprzez znaczne zwiększenie środków regionalnego funduszu powierniczego Unii Europejskiej w odpowiedzi na kryzys w Syrii (funduszu "Madad");
- należy wzmocnić dialog z Turcją na wszystkich szczeblach, w tym podczas wizyty prezydenta Turcji (5 października) tak, aby zacieśnić naszą współpracę w dziedzinie powstrzymywania przepływów migracyjnych i zarządzania nimi;
- należy wspierać państwa Bałkanów Zachodnich w radzeniu sobie z przepływami uchodźców, w tym poprzez instrumenty pomocy przedakcesyjnej, a także zapewnienie szybkiego i solidnego przygotowania konferencji poświęconej szlakowi migracyjnemu biegnącemu przez Bałkany Zachodnie (8 października);
- należy zwiększyć finansowanie nadzwyczajnego funduszu powierniczego na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i zjawiska wysiedleńców w Afryce poprzez dodatkowe wkłady państw członkowskich, a także zapewnić optymalne przygotowanie szczytu w Valletcie (11-12 listopada) w celu poczynienia jak największych postępów;
- należy zająć się dramatyczną sytuacją na naszych granicach zewnętrznych oraz wzmocnić kontrole na tych granicach, w tym poprzez zapewnienie Fronteksowi, EASO i Europolowi dodatkowych zasobów, a także personelu i sprzętu ze strony państw członkowskich;
- należy spełnić prośby państw członkowskich pierwszej linii o wsparcie instytucji, agencji i innych państw członkowskich tak, aby zapewnić identyfikację i rejestrację migrantów oraz pobieranie ich odcisków palców (tzw. hotspoty) i jednocześnie zapewnić relokację i powroty, nie później niż do listopada 2015;
- należy zwiększyć finansowanie Nadzwyczajnego Funduszu na rzecz Azylu, Integracji i Migracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego - Granice.

Jeżeli chodzi o Syrię, apelujemy o wznowione, prowadzone pod przewodnictwem ONZ, międzynarodowe wysiłki na rzecz zakończenia wojny, która spowodowała tyle cierpień i zmusiła ok. 12 milionów osób do opuszczenia swoich domów; UE zobowiązuje się do podjęcia stosownych działań w tym względzie. Apelujemy również o utworzenie rządu jedności narodowej w Libii.

Wytyczne uzgodnione dzisiaj muszą zostać uzupełnione przez transpozycję i wdrożenie przez państwa członkowskie zasad wspólnego europejskiego systemu azylowego. W tym kontekście

należy stworzyć warunki umożliwiające wszystkim państwom członkowskim pełne uczestnictwo w systemie dublińskim.

Wzywamy instytucje, agencje i państwa członkowskie do przyśpieszenia prac nad wszystkimi aspektami kryzysu migracyjnego. Komisja przedstawi propozycje dotyczące uruchomienia środków z budżetu UE w celu wsparcia realizacji tych wytycznych. Państwa członkowskie uzupełnią je swoimi wkładami.

Podczas październikowego posiedzenia Rady Europejskiej powrócimy do problemu migracji.

Źródło: <http://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2015/09/23-statement-informal-meeting/>

II. Z BIURA W BRUKSELI

W wrześniu dyrektor Biura Regionalnego w Brukseli uczestniczyła w szeregu spotkań i konferencji, a także przygotowań do nadchodzących wydarzeń informacyjno – promocyjnych organizowanych zarówno przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego jak i Dom Polski Wschodniej, którego pracami w 2015 r. kieruje Województwo Warmińsko-Mazurskie.

9. Europejski Tydzień Regionów i Miast 2015

W pierwszej połowie września odbyło się kolejne spotkanie dotyczące tegorocznej edycji Open Days: Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast, który odbędzie się w dniach 12-15 października 2015 roku w Brukseli oraz wielu miastach i regionach Europy. Województwo Warmińsko-Mazurskie weźmie udział w konglomeracie, który przygotowuje seminarium pt. „Modernizacja Europy – Unia Energetyczna”. Seminarium to odbędzie się 13 października, a projektem, jakie przedstawi Warmińsko-Mazurskie będzie nagrodzony w Brukseli: Samowystarczalna energetycznie Gmina Kisielice.

10. Laureaci konkursu „A co Ty wiesz o Unii Europejskiej?” w Brukseli

W dniach 15-17 września odbyła się w Brukseli, zorganizowana przez Biuro Regionalne, wizyta studyjna laureatów konkursu „A co Ty wiesz o Unii Europejskiej?”. Konkurs wiedzy o Unii Europejskiej jest co roku organizowany przez Departament Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Główną nagrodą w nim jest wizyta w Brukseli, którą organizuje dyrektor Biura Regionalnego. Podczas tegorocznego pobytu laureaci przede wszystkim zapoznali się z działalnością Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli oraz Domu Polski Wschodniej. Odbyły się też wizyty w Radzie Unii Europejskiej, Parlamencie Europejskim, Komitecie Regionów, gdzie młodzież miała okazję porozmawiać z pracownikami tych instytucji nt. pracy w nich oraz zadań przez nie realizowanych. Pobyt laureatów był też doskonałą okazją do zapoznania się z działalnością polskich placówek obecnych w Brukseli, takich jak Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej czy też Stałe Przedstawicielstwo RP przy Unii Europejskiej. Szczególnie pożyteczne dla przyszłości laureatów było spotkanie w Dyrekcji Generalnej ds. Kultury i Edukacji, gdzie pani Maria Ziegler zachęciła młodzież do udziału w ofercie programu Erasmus +: wymianach międzyszkolnych, a w przyszłości w wolontariacie europejskim.

III. WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

11. Dzień bez samochodu w Brukseli

W dniu 20 września Bruksela zamieniła się w największy szlak rowerowy w Europie. „Dzień Bez Samochodu” to wydarzenie, podczas którego obowiązuje zakaz poruszania się autem, zaś stolica Europy zostaje przejęta przez dziesiątki tysięcy mieszkańców Brukseli na rowerach. Dom Polski Wschodniej wykorzystał tę szansę do promocji oferty turystycznej poszczególnych województw, a także aktywnego wypoczynku oraz szlaku rowerowego Green Velo. Stoisko promocyjne DPW odwiedziły tysiące mieszkańców Brukseli. Belgia stanowi doskonale miejsce do podejmowania bezpośredniej i efektywnej promocji produktów i usług związanych ze zdrowym stylem życia, aktywnym wypoczynkiem i sportem. Belgijskie społeczeństwo jest jednym z najzamożniejszych w Europie, ale jednocześnie jednym z najzdrowszych i najbardziej aktywnych w kontekście uprawiania różnego rodzaju sportów. Ogromna część mieszkańców Brukseli porusza się codziennie rowerami, zaś cele ich wypraw wakacyjnych bardzo często związane są z możliwością uprawiania aktywnego wypoczynku. Regiony Polski Wschodniej dysponują jednymi z największych i najnowocześniejszych baz uzdrowiskowych w Europie, zaś w powiązaniu ze szlakiem rowerowym Green Velo i innymi wyjątkowymi atrakcjami stanowią atrakcyjną destynację wypoczynkową dla mieszkańców Belgii i innych narodowości zamieszkujących ten kraj.

12. Polityka społeczna Unii Europejskiej – wizyta studyjna

W dniach 22-23 września 2015 r. Dom Polski Wschodniej w Brukseli gościł przedstawicieli samorządów wojewódzkich podczas zorganizowanej przez Biuro Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli wizyty studyjnej dotyczącej polityki społecznej Unii Europejskiej w nowej perspektywie 2014-2020.

W wizycie studyjnej wzięli udział przedstawiciele Urzędów Marszałkowskich zajmujących się tematyką polityki społecznej i wdrażania EFS z województw: warmińsko-mazurskiego, lubelskiego i podlaskiego, jak również przedstawiciele kilku innych biur regionalnych w Brukseli.

Uczestnicy wydarzenia mieli okazję spotkać się z wysokiej klasy ekspertami, m. in. panią Magdaleną Klimczak-Nowacką – Radcą w Referacie ds. Polityki Społecznej, Zatrudnienia i Równości Szans, Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej, która zaprezentowała zadania Stałego Przedstawicielstwa w zakresie polityki społecznej szczególnie w zakresie realizacji Strategii Europa 2020. Omówiła też założenia Pakietu Mobilności Pracy, a także priorytety poszczególnych prezydencji w tym zakresie, np. przyszłej prezydencji holenderskiej, której celem jest uregulowanie eksportu zasiłków rodzinnych oraz zasada równej płacy za tę samą pracę (w kontekście pracowników obcych krajów w innych państwach).

Pierwszego dnia wizyty goście uczestniczyli również w spotkaniu z panią Irmą Krysiak z Komisji Europejskiej, z Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, która wyjaśniła, iż kompetencje związane z polityką społeczną są przede wszystkim na poziomie państw członkowskich, czyli władz krajowych, regionalnych i lokalnych, a także partnerów społecznych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw społecznych. UE wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich poprzez wytyczne, monitorowanie, wymianę dobrych praktyk, wsparcie finansowe oraz koordynację. Omówione raz jeszcze zostały cele Strategii Europa 2020 w przedmiotowym zakresie, a także obecna sytuacja społeczna w UE.

Kolejnym punktem wizyty było spotkanie z panem Ettore Marchetti - Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego. Tematem spotkania była demografia, polityka emerytalna UE, polityka rodzinna. Oprócz działań Komisji Europejskiej w tym zakresie tematycznym, pan Marchetti podkreślił, że przewiduje się, że w Polsce Wschodniej, szczególnie w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2053 nastąpi bardzo duża utrata populacji, co należy wziąć pod uwagę planując rozwój regionu w szerokim aspekcie.

Kolejnym prelegentem była pani Agnieszka Kozłowska-Rajewicz – Poseł do Parlamentu Europejskiego, Członkini Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych; która omówiła tematykę prac Komisji PE w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej: płaca minimalna, pakiet na rzecz mobilności pracowników, elastyczne formy zatrudnienia, integracja imigrantów na rynku pracy. Pani Poseł podkreśliła też, iż Polska przoduje pośród krajów UE w tzw. pracy nierejestrowanej.

Ostatnim prelegentem pierwszego dnia wizyty była pani Małgorzata Kozłowska – również Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego. Tematem jej wystąpienia była: ochrona socjalna wobec potrzeb w zakresie opieki długoterminowej. Pani Kozłowska podkreśliła, iż pogłębia się przepaść między zapotrzebowaniem a podażą opieki długoterminowej. Z roku na rok rośnie zapotrzebowanie na taką opiekę (liczba Europejczyków >80 lat wymagającej opieki potroi się), co stanowi zagrożenie dla podaży opiekunów długoterminowych (m.in. spadek liczby osób w wieku produkcyjnym). Należy zatem stworzyć ochronę socjalną zabezpieczającą przed ryzykiem uzależnienia od opieki długoterminowej. Według Komisji Europejskiej Państwa członkowskie powinny przejść od reaktywnego do proaktywnego podejścia do polityki, a mianowicie skupić się na zapobieganiu uzależnieniu oraz na stymulowaniu skutecznego i racjonalnego pod względem kosztów zapewniania opieki domowej oraz opieki w instytucjach opiekuńczych.

Drugi dzień rozpoczął się spotkaniem z panem Maciejem Kucharczykiem z organizacji pozarządowej: Europejska Platforma AGE. Członkami tego ciała są polskie organizacje pozarządowe zrzeszone w Forum 50+. Pan Kucharczyk opowiedział o zadaniach platformy, przedstawił dokument: Europejska Karta Praw i Obowiązków Osób Starszych Wymagających Długoterminowej Opieki i Pomocy, którą można znaleźć w języku polskim pod adresem:

http://www.age-platform.eu/images/stories/Charter_POLISH_TRANSLATION.pdf

Prelegent zaprosił uczestników wizyty do wzięcia udziału w konferencji końcowej realizowanego przez AGE projektu o innowacyjności na rzecz tworzenia warunków sprzyjających

starzeniu się, podczas której zostanie powołane porozumienie władz na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym dot. zmian demograficznych. Więcej informacji znajduje się pod adresem:

<http://www.age-platform.eu/age-work/age-policy-work/age-friendly-environments/age-work/2755-launch-of-the-covenant-on-demographic-change>

Kolejnym prelegentem był pan Aurelio Fernandez Lopez z DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego. Tematem, jaki przedstawił gość były innowacje społeczne. Nowa Komisja Europejska ma na celu w tym zakresie:

- zrównoważenie polityki gospodarczej, zatrudnienia i spraw społecznych;
- model wzrostu gospodarczego, w którym efektywność i sprawiedliwość społeczna napędzają się nawzajem;
- przełamanie tzw. silosów polityki (zintegrowane podejście);
- nowy pakiet zarządzania gospodarczego: inwestycje, reformy strukturalne, odpowiedzialność fiskalna;
- tworzenie nowych miejsc pracy oraz modernizacja systemów ochrony socjalnej.

Ostatnim punktem wizyty studyjnej było spotkanie z Jarosławem Hawryszem, Moniką Chaba oraz Anna Gałązka z Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego. Spotkanie miało charakter dyskusji i wymiany myśli głównie na temat roli ośrodków pomocy społecznej w projektach finansowanych z ESF. Goście zaprezentowali też rekomendacje Komisji Europejskiej w zakresie aktywnego włączenia, rozwoju usług społecznych oraz wsparcia ekonomii społecznej. Prelegenci podkreślili, że dla KE istotne jest, aby eksperci zajmujący się włączeniem społecznym mieli wpływ na treść kryteriów wyboru projektów przyjmowanych przez Komitety Monitorujące RPO.

IV. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków: 13.10.2015

Granty na realizację polsko-ukraińskich projektów dotyczących demokracji lokalnej i niezależnych mediów.

Polsko-Kanadyjski Program Wsparcia Demokracji jest współfinansowany w ramach programu współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP oraz Kanadyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Handlu i Rozwoju (DFATD). Celem Programu jest zwiększenie zaangażowania mieszkańców Ukrainy w tworzenie skutecznych, praworządnych i cieszących się zaufaniem instytucji demokratycznych, szczególnie samorządów lokalnych i niezależnych mediów.

Fundator: Fundacja Solidarności Międzynarodowej

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000368>

Termin składania wniosków: 15.10.2015

Gaude Polonia

Półroczne stypendia dla młodych artystów oraz tłumaczy literatury polskiej z krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Fundator: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000247>

Program RITA „Przemiany w Regionie”

Program „Przemiany w Regionie” wspiera demokratyczne i systemowe przemiany w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej poprzez dzielenie się polskim doświadczeniem oraz udział w kształtowaniu nowych elit i liderów zdolnych do działania na rzecz demokracji, gospodarki rynkowej oraz społeczeństwa obywatelskiego.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000049>

Praktyki i wizyty studyjne w Parlamencie Europejskim

Płatne i niepłatne praktyki w Parlamencie Europejskim; ich celem jest uzupełnienie kształcenia zawodowego młodych obywateli i pogłębienie zrozumienia zasad funkcjonowania Parlamentu.

Fundator: Parlament Europejski - Biuro Informacyjne

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000459>

Praktyki w Parlamencie Europejskim dla osób niepełnosprawnych

Pięciomiesięczne płatne praktyki w Parlamencie Europejskim dla osób niepełnosprawnych - zarówno dla absolwentów studiów wyższych, jak i bez wyższego wykształcenia.

Fundator: Parlament Europejski - Biuro Informacyjne

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000479>

Termin składania wniosków: 16.10.2015

Konkurs na inscenizację rozprawy sądowej

Stowarzyszenie Studentów Prawa Europejskiego (ELSA), we współpracy z Radą Europy zainauguowało kolejną edycję europejskiego konkursu na inscenizację rozprawy sądowej, dotyczącej praw człowieka (European Human Rights Moot Court Competition).

Fundator: ELSA

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000417>

Termin składania wniosków: 20.10.2015

Europejska Nagroda dla Kobiet Innowatorek

Nagroda dla kobiet innowatorek ma na celu zwrócić uwagę opinii publicznej na potrzebę większej innowacyjności w Europie i zachęcić kobiety naukowców do wykorzystania handlowych i biznesowych możliwości oferowanych przez projekty badawcze, podjęcia działalności gospodarczej i tym samym przyczynienia się do osiągnięcia celów strategii europejskich 2020.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Badan Naukowych

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000386>

Juvenes Translatores - konkurs translatorski dla szkół

Konkurs dla uczniów szkół średnich, którzy na własnej skórze chcą się przekonać na czym polega praca tłumacza.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Tłumaczeń

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000410>

Nagroda dla Młodego Europejczyka Roku, stypendia podrózne i grant InterRail

Fundacja Młoda Europa im. Heinza Schwarzkopfa wspiera odpowiedzialnych i politycznie uświadomionych młodych ludzi, którzy przyczyniają się do wsparcia procesów integracji europejskiej. Funduje nagrodę i stypendia podrózne.

Fundator: Europejski Parlament Młodzieży

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000450>

Termin składania wniosków: 31.10.2015

GFPS - Semestralne stypendia w Niemczech

Niemiecki program stypendialny dla studentów wyższych lat i doktorantów.

Fundator: Fundacja Współpracy-Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000014>

Grenzgänger - stypendium Fundacji Roberta Boscha

Dofinansowanie dla osób mówiących biegle po niemiecku na badania w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

Fundator: Fundacja im. Roberta Boscha

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000200>

Praktyki w Centrum Północ-Południe Rady Europy

Trwające od trzech do sześciu miesięcy praktyki dla absolwentów i studentów, którzy ukończyli co najmniej trzy lata studiów.

Fundator: Rada Europy - Centrum Północ-Południe

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000462>

Programy szkoleniowe w Europejskiej Agencji Kosmicznej

Programy szkoleniowe w Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) dla młodych ludzi z państw członkowskich i państw współpracujących z ESA.

Fundator: Europejska Agencja Kosmiczna

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000505>

Staże w Banku Światowym

Staże w Banku Światowym przeznaczone są dla młodych ludzi pragnących dowiedzieć się więcej o zjawiskach społecznych i gospodarczych wpływających na życie ludzi na świecie. Stwarzają możliwość zdobycia praktycznych doświadczeń.

Fundator: Bank Światowy

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000513>

Termin składania wniosków: 01.11.2015

Stypendia na podróże grupowe do Niemiec dla polskich grup studenckich

Stypendia skierowane do grup studenckich: od 10 do 15 studentów wszystkich kierunków od drugiego roku studiów oraz jednego nauczyciela akademickiego.

Fundator: DAAD - Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej

Stypendium Fundacji im. Rochusa i Beatrice Mummert

Kilkuletnie stypendia na studia w Niemczech dla studentów kierunków ekonomicznych i technicznych.

Fundator: Fundacja im. Roberta Bosha

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000176>

Termin składania wniosków: 15.11.2015

Staże dla tłumaczy w Parlamencie Europejskim

Parlament Europejski oferuje płatne staże w swoim Sekretariacie z zakresu tłumaczeń pisemnych, które mają przyczynić się do kształcenia zawodowego młodych obywateli oraz popularyzacji wiedzy na temat funkcjonowania tej instytucji.

Fundator: Parlament Europejski - Biuro ds. Tłumaczeń

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000511>

Szkolenia dla europejskich pracowników młodzieżowych

Program szkoleniowy Komisji Europejskiej i Rady Europy promuje takie wartości jak prawa człowieka, demokracja pluralistyczna, aktywne obywatelstwo i współpraca europejska. Obie instytucje zajmują się szkoleniem pracowników młodzieżowych w różny sposób i przy użyciu różnych narzędzi.

Fundator: Rada Europy/Komisja Europejska

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000530>

Stáže szkoleniowe w zakresie tłumaczeń w Parlamencie Europejskim

Parlament Europejski oferuje możliwość podjęcia staży szkoleniowych w zakresie tłumaczeń. Staże odbywają się w Luksemburgu.

Fundator: Parlament Europejski - Biuro ds. Tłumaczeń

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000552>

Termin składania wniosków: 28.11.2015

Praktyki w Radzie Europy

Rada Europy oferuje każdego roku możliwość odbycia praktyk w Strasburgu, trwających od ośmiu tygodni do pięciu miesięcy. Praktyki mają miejsce w okresach: marzec - lipiec i wrzesień - styczeń.

Fundator: Rada Europy

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000480>

Termin składania wniosków: 30.11.2015

CEEPUS - Środkoeuropejski program studiów uniwersyteckich

Program wielostronnej współpracy w dziedzinie edukacji krajów Europy Środkowej. Oferuje udział m.in. w stażach zagranicznych, studiach semestralnych, kursach językowych.

Fundator: CEEPUS - Central European Exchange Program for University Studies

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000225>

Termin składania wniosków: 01.12.2015

Obywatele dla Demokracji

Celem programu zaplanowanego na lata 2013-2016 jest wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w budowaniu sprawiedliwości społecznej, demokracji i zrównoważonego rozwoju.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000278>

Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki - Małe granty

Program wspiera finansowo współpracę kulturalną, wymiany naukowe i badania, edukację, wymiany młodzieżowe i współpracę transgraniczną.

Fundator: Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

<http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/grant/PL0010000059>

Więcej informacji: <http://www.eurodesk.pl/nasza-baza/granty>

Źródło: Sieć informacji europejskiej dla młodzieży Eurodesk: <http://www.eurodesk.pl/>